

HANGYA

Szövetkezeti szervezkedés.

Népünk kulturális és anyagi jólétének alapját a szervezett és intenzív gazdálkodás biztosítja. Gazdálkodás alatt nemcsak a mezőgazdasági munkálkodást értjük ezuttal, hanem összes szellemi és anyagi szükségleteinek kielégítésére irányuló társadalmi munkát. A szövetkezeti alapokon nyugvó gazdasági szervezkedés biztosítja legjobban a munka hatékonyságát és az elért eredmények legcélszerűbb, leggazdaságosabb kihasználását.

Jövőnk és gazdasági, valamint kulturális elhelyezkedésünk érdekében, minden szövetkezeti munkának, minden szövetkezeti munkásnak, gondolatnak, törekvésnek, mozgalomnak — legyen az nagy vonalú, általános kihatású, vagy kisebb helyi jellegű szövetkezeti érték, — nagy fontosságot kell tulajdonítani a szövetkezeti célokra való szervezkedés közben. Figyelmünk ki kell terjedjen minden mozzanatra, mely a szövetkezeti gazdálkodást és munkálkodást általánosan szeretetté, ismertté és kívánatossá teheti, vagy ezt elősegíti. Gyűjtsük ilyen irányú gondolatainkat, eszméinket, ideáinkat, nézzünk gyakran magunk körül, hogy nem-e találunk alkalmas szövetkezeti munkatársakra, akik a szövetkezeti eszme és munka érdekében tevékenységet tudnának kifejtteni. Már most vegyük előjegyzésbe, hogy melyek azok a szomszédos községek, falvak, ahol alkalmas módon lehetne „Hangya” szövetkezetet létesíteni. A szövetkezeti vezetőember, aki igazán érzi és ismeri a szövetkezeti eszme általánosításának nagy szükségét és a szövetkezetek minél nagyobb számában rejlő megnagyobbodott erőt, a minél szélesebb körben való együttműködés nagy előnyeit és ennek nyomában mindig tapasztalt rohamos fejlődést szövetkezeti téren, munkában és vagyonban — már most válassza ki magának a helyeket és neveket, ahol és akik által az újabb testvérszövetkezet létesíthető lesz.

Közölje központunkkal az idevonatkozó információkat, hogy az adatokat már most előjegyezhessek és alkalmas időpontban, — ami már soká nem késlelhet — a Hangya szövetkezetek kiépítéséhez, alapításához, a szövetkezetek és a központ új erőgyűjtéséhez hozzáfoghassunk.

Ezt, az egyébként állandó törekvésünket a rendkívüli viszonyokból folyó korlátozások és nehézségek akadályozták

eddig. Most már kilátás van azonban arra, hogy a szövetkezeti munka lehetőségeit rövidesen megismerhetjük. Az új szövetkezeti törvénytervezet ugyanis elkészült és reméljük, rövidesen törvény lesz és a szövetkezeti téren eddig felforgó bizonytalan és rendezetlen állapotokat oly mértékben megszünteti, hogy legalább a munka vágya és a szerény fejlődés lehetőségei korlátozva továbbra is ne maradjanak.

A szövetkezeti munka és terjeszkedés lehetőségeit a legszűkebb körben is megvalósítani, ennek érdekében dolgozni és az előkészületeket megtenni, a központ tájékoztatása és értesítése mellett, — képezze minden kartársunk kötelességét. A szervezkedő szövetkezeti munkának ez az első állomása, ahonnan tovább vezet az út a Hangya szövetkezetek virágzó, népünket boldogító és gazdasági téren szervező, érdemleges munkássága és fejlődése felé.

A szövetkezeti könyvvezetés ismertetése.

Az utóbbi évek politikai és gazdasági viszonyainak változása folytán igen sok szövetkezetünkől eltávozni kényszerültek a régi kipróbált és a szövetkezeti ügyvezetés terén már teljes jártassággal bíró ügyvezetők és tisztviselők. Ezen körülmény igen jelentékeny veszteséget jelentett szövetkezeti életünkben, miután azok pontos rendszeres és saját tapasztalataikkal is eredményesebbé tett munkálkodását legtöbbször a szövetkezeti ügyvezetés terén járatlan, kezdő egyének vették át, akik bár teljes igyekezettel is viseltetnek megbízásukban, tájékozatlanságuk folytán még nem fejtették ki azon működést, amit a szövetkezet fejlesztése feltétlenül megkíván. Ellenőreinktől beérkezett jelentésekből is úgy látjuk, hogy több szövetkezetünknel a munkaerők változása következtében a könyvvezetés igen hiányos és azt maguknak az ellenőröknek kellett pótlólag elvégezniük, hogy a szövetkezet vagyoni helyzetéről tiszta képet nyerhessenek. Erre azonban az ellenőrzési munkálatokkal amúgy is felette elfoglalt ellenőreink nem érnek rá, ezért — figyelembe véve, hogy a pontos könyvvezetés a szövetkezet legfőbb üdöre — minden szövetkezet könyvelője kötelességének kell tartsa a szövetkezeti könyvek pontos, lelkiismer-

tes és rendszeres vezetését. Hogy az új szövetkezeti tisztviselők is feladatukra vonatkozólag kellő tájékozódást és ismereteket szerezhessenek, a szövetkezeti ügyvezetés egyik leglényegesebb munkakörét a helyes könyvvezetést részletesen ismertetni kívánjuk. Ezen közleményünk mindenkor utmutatóul szolgálhat az összes könyvvezetés körébe tartozó kérdések elbírálásánál.

Minden szövetkezetnek, mint nyilvános számadásra kötelezett vállalatnak rendszeres és pontos könyvvezetése kell legyen. Rendszeres könyvekbe kell nap-nap után bevezetni a szövetkezet minden bevételét, minden kiadását, minden vagyonszaporulatát és minden vagyonszökkenést. Minden szövetkezetnél legalább egyszer évenként a bevételt és kiadást szembe kell állítani egymással, hogy megtudjuk, vajon az üzleti év haszonnal zárult-e, vagy veszteséggel? Ezt a műveletet nevezzük számadásnak, vagy mérleg készítésnek. A Hangya szövetkezeteknél ezt az ellenőrök végzik.

Éppen arra való tekintettel, hogy a szövetkezet vagyona nemcsak készpénz bevétellel, vagy kiadással növekedhetik, vagy csökkenhet, hanem más módon is, a szövetkezetnek nemcsak egy üzleti könyve van, hanem több, melyek azonban szoros összefüggésben vannak, egymást kiegészítik, az azokban foglalt feljegyzések, mint a láncszemek egybefolyának. Nem elég tehát, ha a szövetkezetnél egy-két könyv pontosan van vezetve, de a harmadik rendetlen, nem megbízható. A harmadik könyv, mert rendetlen, megintatja a pontosan vezetett másik kettő hitelességét is. Minden könyvet egyforma pontossággal, tisztán és rendszeresen kell vezetni.

A szövetkezetek könyvelési módja úgy van összeállítva, hogy az egyes könyvek a szövetkezet bizonyos ágában külön-külön is tájékoztathatnak. Az egyik könyv nap-nap után megmutatja, hogy mennyi a szövetkezet tartozása, vagy követelése (folyószámlakönyv). A másik a készpénz bevételt és kiadást, a kettő közti különbség pedig megmutatja a készpénz készletét, stb.

Hangsúlyozzuk, hogy csakis a szabályszerűen vezetett könyvek alapján tájékoztathatja magát a vezetőség, a szövetkezet vagyoni helyzetéről, éppen ezért ezuttal is intő szóval fordulunk a szövetkezet igazgatóságához és felügyelőbizottságához, hogy a könyvve-

zetést semmi körülmények között se engedje elhanyagolni. Az ellenőr nem azért megy időnként a szövetkezetekhez, hogy a könyveket rendbe hozza, hanem, hogy azokat felülvizsgálja és az észlelt hibákat kijavítsa.

Kötelékünkbe tartozó fogyasztási szövetkezeteknél a következő könyvek vezetése van bevezetve:

- I. Folyószámlakönyv.
- II. Pénztárkönyv.
- III. Raktár- és boltoskönyv.
- IV. Hitelkönyv.
- V. Pénztárnaptó.
- VI. Főkönyv.
- VII. Üzletrészkönyv.
- VIII. Iktatókönyv.
- IX. Raktáron kívüli áruk könyve.
- X. Üresedények nyilv.-tartási könyve.
- XI. Visszaküldött áruk könyve.

A fenti sorrend szerint a következő számokban leírjuk minden könyv vezetéséhez a legszükségesebb tudnivalókat.

(Folyt. köv.)

A központ közleményei.

Áruosztályunk értesíti a szövetkezeteket, hogy a megelőző lapszámokban hirdett árukon kívül legutóbb az alábbi cikkek érkeztek. — Kérjük szövetkezeteinket, hogy ezen árukból is sürgősen rendeljék meg szükségletüket, miután ezen áruinkat is minden más árajánlatnál előnyösebb áron bocsáthatjuk szövetkezeteink rendelkezésére.

Elsősorban ajánljuk szövetkezeteinknek a raktárunkon levő *kék színű molinó vászonból készült, igen tartós öltönyöket* (bluz és nadrág) 2, 3, 4 és 5 számokban. Ugy szintén ajánljuk *drapp és szürke színű mosószövetből készült boltos porköppenyeket*, melyek elsőrendű kivitelben 2, 3, 4 és 5-ös számokban kaphatók. — Mindkét fajta öltöny posta útján is megrendelhető.

A munkásöltöny ára drb.-ként 165 L.

A boltos porköppeny (üzletvezetők részére igen alkalmas) ára drb.-ként 220 L.

Figyelmébe ajánljuk továbbá szövetkezeteinknek, hogy valamennyi raktárunkat elláttuk *salgótarjáni gyártmányu 4 águ trágyavillákkal*, mely készletekből minden szövetkezet szükségletét a legközelebb eső raktárunktól beszerezheti.

1 drb villa ára 12 leu 50 bani.

Fontos figyelmeztetés. Felhívjuk a szövetkezetek figyelmét arra, hogy csupán az alant felsorolt ellenőreinket hatalmaztuk fel pénz átvételére: *Weress Károly, Pozsonyi Vilmos, Várady József, főellenőrök, Nagy Gyula, Ihász P. Jenő, Németh István, Ajtay Viktor, Lőrincz József, Kertész István, Schaffent Jenő, Szócs Tamás, Molnár Elemér, Kiss Tamás, Major János, Mertz Sándor. Pere István, Szunyogh Mihály, Kezdődy Endre Gaál Szabó Lajos ellenőrök és Piti Péter székelyudvarhelyi raktárnok.*

Fent megnevezett ellenőrök személyazonosságának igazolására fényképpel ellátott ellenőri könyvük szolgál.

A „Hangya“ központban a kirendeltségeknél működő rendes tisztviselőket esetről-esetre külön megbízó levéllel látjuk el.

Kérjük a szövetkezetek vezetőit, hogy minden lefizetést, illetve átutalást, melyet valamelyik tisztviselőnk útján eszközölnék központunknál, illetőleg kirendeltségeinknél, előjegyzés és ellenőrzés céljából haladéktalanul jelentsék be. — Szabályszerű megbízó-levél nélkül kiszolgáltatott valamint be nem jelentett pénzekért felelőséget nem vállalunk.

Ellenőreinkhez. Nyomatékosan figyelmeztetjük ellenőreink közül azokat, akik utasításaink, körleveleink vételét minden egyes alkalommal külön igazolni elmulasztják, hogy tájékoztatásunk és az ügyrend fontos érdekeinél fogva ide vonatkozó utasításainknak a következmények terhé mellett eleget tegyenek. Legutóbb a 9/921., 10/921., 11/921. számú körleveleinket bocsátottuk ki, ha azok közül valamelyiket kézhez nem vették volna, azonnal jelentsék, hogy pótlólag megküldhessük. Jövőre mindig jelezni fogjuk lapunkban a hírek között, hogy milyen számú körleveleket küldtünk ki ellenőreinknek és szövetkezeteinknek, hogy így módjában legyen minden ellenőrnek tudomást szerezni azokról és amennyiben nem vette volna kézhez a körlevelet, mindjárt kérhesse annak pótlását.

HIRDETÉSEK.

Mádéfalvi „Hangya“ fogyasztási és értékesítő szövetkezet 1921 évi *augusztus hó 21-én* d. u. 3 órakor a község házában évi rendes közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 24-ik paragrafusában értelmében meghívattak azzal, hogy ha a tagok kellő számban meg nem jelenének, úgy a közgyűlés augusztus 28-án tartatik meg, mely tekintet nélkül a tagok számára, ha ározatképes lesz. Napirend: 1. Mult évi üzlet-eredményről szóló jelentések tárgyalása. 2. Zár- számadások megvizsgálása és felmentvén megadása. 3. Mérleg megállapítása. 4. Tiszta jövedelemről való rendelkezés. 5. Az igazgatóság kiegészítése. 6. Felügyelő-bizottság választása. 7. Netaláni indítványok. 1920 év december 31-én a tagok száma 172, üzletrészeinek száma pedig 219 volt. Az év folyamán kilépett 12 tag 13 üzletrészzel. A felügyelő bizottság által megvizsgált évi mérleg a bolt-helyiségben kifüggesztett és mindenki által megtekinthető. Kelt: Mádéfalva, 1921. június hó 30-án.

Az igazgatóság.

Szilágyballai fogyasztási és értékesítő szöv. 1921 évi *augusztus hó 21-én* d. u. 3 órakor a szövetkezet helyiségében 1920 évi rendes közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 24-ik paragrafusában értelmében meghívattak azzal, hogy ha a tagok kellő számban meg nem jelenének, úgy a közgyűlés augusztus hó 28-án tartatik meg, mely tekintet nélkül a tagok számára határozatképes lesz. Napirend: 1. Mult évi üzlet-eredményről szóló jelentések tárgyalása. 2. Zár- számadások megvizsgálása és felmentvén megadása. 3. Mérleg megállapítása. 4. Tiszta jövedelemről való rendelkezés. 5. Az igazgatóság kiegészítése. 6. Felügyelő-bizottság választása. 7. Netaláni indítványok. 1920 év december 31-én a tagok száma 225, üzletrészeinek száma pedig 279 volt. A felügyelő-bizottság által megvizsgált évi mérleg a bolt-helyiségben kifüggesztett és mindenki által megtekinthető. Kelt: Szilágyballa, 1920. december hó 31-én.

Az igazgatóság.

Mezőterem és vidéke fogyasztási és értékesítő szövetkezet 1921. évi *aug. hó 21-én* d. u. 2 órakor a község házában 1920. évi rendes közgyűlést tart, melyre a tagok, az alapszabályok 24-ik §-a értelmében, meghívattak azzal, hogy ha a tagok kellő számban meg nem jelenének, úgy a közgyűlés aug. hó 28-án fog megtartatni, mely tekintet nélkül a tagok számára, határozatképes lesz. Napirend: 1. Mult évi üzlet-eredményről szóló jelentések tárgyalása. 2. Zár- számadások megvizsgálása és felmentvén megadása. 3. Mérleg megállapítása. 4. Tisztajövedelemről való rendelkezés. 5. Az igazgatóság kiegészítése. 6. Felügyelő-bizottság választása. 7. Netaláni indítványok. 1920. év dec. 31-én a tagok száma 265, üzletrészeinek száma pedig 788 volt; az év folyamán 251 régi tag 351 üzletrészzel. A felügyelő-bizottság által megvizsgált évi mérleg a bolt-helyiségben kifüggesztett és mindenki által megtekinthető. Kelt: Mezőterem, 1921. július hó 1-én.

Az igazgatóság.

Magyarremeteli fogyasztási és értékesítő szövetkezet 1921. évi *aug. hó 21-én* d. u. 3 órakor a község házában 1919 és 1920 évi rendes közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 24-ik paragrafusában értelmében meghívattak azzal, hogy ha a tagok kellő számban meg nem jelenének, úgy a közgyűlés 1921. aug. hó 28-án tartatik meg, mely tekintet nélkül a tagok számára, határozatképes lesz. Napirend: 1. Az 1919 és 1920 évi üzlet-eredményről szóló jelentések tárgyalása. 2. 1919 és 1920 évi zár- számadások megvizsgálása és felmentvén megadása. 3. Az 1919 és 1920 évi mérleg megállapítása. 4. Az 1919 és 1920 évi tiszta jövedelemről való rendelkezés. 5. Az igazgatóság kiegészítése. 6. Felügyelő-bizottság választása. 7. Netaláni indítványok. 1920. év december 31-én a tagok száma 197, üzletrészeinek száma pedig 484 volt; az év folyamán belépett 39 tag 70 üzletrészzel. A felügyelő-bizottság által megvizsgált évi mérleg a bolt-helyiségben kifüggesztett és mindenki által megtekinthető. Kelt: Magyarremete, 1921. június hó 12-én.

Az igazgatóság.

Biharszentjánosi fogyasztási és értékesítő szövetkezet 1921. évi *augusztus hó 21-én* d. u. 3 órakor a község házában évi rendes közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 24-ik §-a értelmében meghívattak azzal, hogy ha a tagok kellő számban meg nem jelenének, úgy a közgyűlés aug. hó 28-án tartatik meg, mely tekintet nélkül a tagok számára, határozatképes lesz. Napirend: 1. Mult évi üzlet-eredményről szóló jelentések tárgyalása. 2. Zár- számadások megvizsgálása és felmentvén megadása. 3. Mérleg megállapítása. 4. Tiszta jövedelemről való rendelkezés. 5. Az igazgatóság kiegészítése. 6. Felügyelő-bizottság választása. 7. Netaláni indítványok. 1920 év december 31-én a tagok száma 237, üzletrészeinek száma pedig 3110 volt. Az év folyamán belépett 1 tag 2 üzletrészzel. A felügyelő-bizottság által megvizsgált évi mérleg a bolt-helyiségben kifüggesztett és mindenki által megtekinthető. Kelt: Biharszentjános, 1920. december 31-én.

Az igazgatóság.

Szénerváraljai „Hangya“ fogy. és értékesítő szövetkezet 1921 évi *aug. hó 21-én* d. u. 4 órakor a község házában 1920 évi rendes közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 24-ik §-a értelmében meghívattak azzal, hogy ha a tagok kellő számban meg nem jelenének, úgy a közgyűlés augusztus hó 28-án tartatik meg, mely tekintet nélkül a tagok számára, határozatképes lesz. Napirend: 1. Mult évi üzlet-eredményről szóló jelentések tárgyalása. 2. Zár- számadások megvizsgálása és felmentvén megadása. 3. Mérleg megállapítása. 4. Tiszta jövedelemről való rendelkezés. 5. Az igazgatóság kiegészítése. 6. Felügyelő-bizottság választása. 7. Netaláni indítványok. 1920 év dec. 31-én a tagok száma 384, üzletrészeinek száma pedig 621; az év folyamán belépett 5 régi tag 10 üzletrészzel; kilépett 111 tag 131 üzletrészzel. A felügyelő-bizottság által megvizsgált évi mérleg a bolt-helyiségben kifüggesztett és mindenki által megtekinthető. Kelt: Szénerváralja, 1921. május hó 4.

Az igazgatóság.